

Nee tegen proefveld met genetisch gemanipuleerde maïs

BBL - Beleidsbabbel [babbel@bbbv.be]

Verzonden: donderdag 22 maart 2012 14:40

Aan: BBL - Beleidsbabbel [babbel@bbbv.be]

Kan je deze nieuwsbrief niet lezen? [Klik hier](#).

beleidsb@BBel

Nr. 277 - Nee tegen proefveld met genetisch gemanipuleerde maïs

● [Suggesties voor nieuwe artikels of reacties welkom op babbel@bbbv.be](#).

Voorop

- [Bioveiligheidsraad negatief over proef met genetisch gemanipuleerde maïs](#)

Actueel

- [Breed draagvlak voor meer klimaatambitie](#)
- [Energiebesparing door overeenkomst met bedrijven zeer onduidelijk](#)
- [Lessen uit Fukushima](#)
- [Klimaat: nu handelen of later betalen](#)

~ Voorop ~

Bioveiligheidsraad negatief over proef met genetisch gemanipuleerde maïs

De geplande veldproef met maïs waarvan de groei-eigenschappen genetisch gewijzigd werden, krijgt de wind van voor. Uit het verplicht [advies van de Bioveiligheidsraad](#) blijkt dat een degelijke risicoanalyse van de milieu- en gezondheidseffecten zeer moeilijk is waardoor de raad niet in staat is om een unaniem advies af te leveren. Bovendien rijzen er ernstige twijfels over de wetenschappelijke en maatschappelijke meerwaarde van de proef. Milieu- en landbouworganisaties vragen dan ook dat de ministers Wathélet en Onkelinx geen toelating verlenen om de proef uit te voeren.

De veldproef met genetisch gewijzigde maïs die het Vlaams Instituut voor Biotechnologie (VIB) in Wetteren wil uitvoeren, dient naar eigen zeggen om na te gaan of de planten ook in een realistische landbouwomgeving langer worden dan hun natuurlijke evenknie, en of hierdoor meer planten per hectare geteeld kunnen worden. Dit zou volgens VIB interessant zijn om de opbrengst van energimaïs te verhogen.

Vooraleer een veldproef met genetisch gewijzigde organismen uitgevoerd mag worden, moet de Bioveiligheidsraad de risico's voor mens en milieu ervan inschatten. Deze risicoanalyse stelt de federale ministers voor Leefmilieu en Volksgezondheid vervolgens in staat om de proef al dan niet toe te laten, gebaseerd op een afweging van de maatschappelijke en wetenschappelijke voordelen tegen de risico's van het introduceren van GGO's in het milieu. Het voorzorgsprincipe is hierbij de cruciale toetssteen.

Raad verdeeld over bioveiligheid

Tijdens de openbare consultatie bleek echter al dat het aanvraagdossier te weinig cruciale informatie bevatte om de effecten van de genetisch gewijzigde maïs op mens en milieu goed te kunnen inschatten. Zo werd niet onderzocht wat de gevolgen zijn wanneer de gewijzigde genen uit de GG-maïs in andere organismen terecht zouden komen. Ook de invloed van het gemanipuleerde groeiproces op andere processen binnen de maïsplant is onbekend. De Bioveiligheidsraad vraagt dan ook dat dit eerst uitgeklaard wordt vooraleer de proef uitgevoerd mag worden.

De Bioveiligheidsraad is het duidelijk niet eens geraakt over de risico's die met deze proef gepaard gaan, aangezien de conclusie te kennen geeft dat maar liefst vier leden van de raad vinden dat het dossier niet toelaat om de risico's voor mens en milieu correct in te schatten.

Geen maatschappelijke of wetenschappelijke relevantie

Het meest opvallende aan het advies van de Bioveiligheidsraad is de unanieme conclusie dat de veldproef in kwestie geen maatschappelijke of wetenschappelijke meerwaarde heeft. Op landbouwkundig vlak is het al op voorhand duidelijk dat de GG-maïs geen kans op slagen heeft. De langere planten zijn gevoeliger voor windschade dan natuurlijke variëteiten, zeker bij een hoge plantdensiteit. Agronomen stellen daarnaast dat de afstand tussen planten verkleinen enkel zinvol is als de planten kleiner zijn, en dus niet groter zoals bij deze GG-maïs. Bovendien is de maïs-variëteit die het VIB heeft gemanipuleerd niet aangepast aan ons klimaat, en dus niet in staat om hier goed te groeien.

Ook op wetenschappelijk vlak kan de raad geen verantwoorde meerwaarde vinden in het dossier. Ze komt tot de vaststelling dat de proef tot doel heeft een demonstratie te geven van de gentechnologie. Het gaat dus met andere woorden niet om een onderzoeksproef. De enige wetenschappelijke motivatie die overblijft, is de stelling dat wetenschappelijke vakbladen een veldproef eisen om onderzoekresultaten te publiceren. Dit kan dan wel een probleem zijn voor de onderzoekers in kwestie, vanuit maatschappelijk oogpunt zijn er toch belangrijker criteria om de introductie van genetisch gewijzigde organismen in het leefmilieu toe te laten.

Een demonstratieproef hoort de laatste stap te zijn in een onderzoekstraject met oog op de commercialisering van een nieuw product of nieuwe technologie. Als dan blijkt dat de GG-maïs in kwestie niet geschikt is om commercieel toe te passen, en dat de risico's voor mens en milieu onvoldoende gekend zijn, is het volgens het voorzorgsprincipe niet verantwoord om zulke proef toe te laten.

Bond Beter Leefmilieu vraagt dan ook aan ministers Wathélet en Onkelinx om de toelating voor de proef te weigeren. Ook minister van Leefmilieu Joke Schauvliege kan een belangrijk maatschappelijk signaal geven door een negatief advies te bezorgen aan haar federale collega.

[Jeroen Gillabel](#)

[naar
boven](#)

~ Actueel ~

Breed draagvlak voor meer klimaatambitie

Vandaag keurde het Vlaamse parlement, meerderheid en oppositie, de resolutie goed om in Europa te pleiten voor 30% minder broeikasgassen tegen 2020. Milieu en Noord-Zuid organisaties reageren enthousiast op het brede draagvlak voor meer klimaatambitie. “Over partijgrenzen heen weerklinkt de boodschap: wat nodig is voor het klimaat, is ook haalbaar en betaalbaar,” stelt Mathias Bienstman van Bond Beter Leefmilieu vast.

Vlaamse parlementsleden uit meerderheid en oppositie bereikten een overeenkomst over de nood aan meer klimaatambitie. Hun resolutie is deze middag goedgekeurd in de commissie leefmilieu van het Vlaams Parlement. Ze vraagt dat Vlaanderen samen met de andere gewesten de -30% doelstelling voor broeikasgassen bepleit in Europa. Die doelstelling is een noodzakelijke tussenstop op weg naar emissiereducties van 80 tot 95% tegen 2050. Dat is de Europese bijdrage aan de inspanning om de temperatuur op aarde onder de gevaarlijke grens van 2 graden opwarming te houden.

Polen willen (voorlopig) niet

Jan Vandermosten van WWF beklemtoont dat de resolutie aantoont dat de geesten rijpen, maar dat er in de feiten op korte termijn weinig verandert: “De discussie over de

-30% zit muurvast op Europees vlak. Polen blokkeert alles, vanwege hun afhankelijkheid van elektriciteit uit steenkool. Het zal inventieve klimaatdiplomatie vergen om de discussie te deblokken. Het is belangrijk dat de rijkste landen en regio's in Europa de meeste inspanningen leveren, iets wat in de resolutie nog te weinig erkend wordt.”

Van woorden naar daden

In Vlaanderen legt de resolutie de bal in het kamp van de Vlaamse regering. Ze heeft er alle belang bij om in te zetten op meer klimaatambitie. “Het tijdperk van de goedkope olie is duidelijk voorbij: we bouwen beter vroeg dan laat onze afhankelijkheid van fossiele brandstoffen af,” zegt Mathias Bienstman van Bond Beter Leefmilieu. “In het kader van het Klimaatbeleidsplan 2013-2020 moet de Vlaamse regering de maatregelen in kaart brengen die haar in staat stellen om haar deel van de Europese -30% doelstelling te bereiken. Vooral op vlak van gebouwen, transport en landbouw zijn er inspanningen nodig. De Vlaamse regering moet de hogere klimaatambitie ook integreren in het toekomstproject Vlaanderen in Actie (VIA).”

Financiering voor het Zuiden

Sarah Lamote van 11.11.11 benadrukt enkele sterke elementen van de resolutie voor het Zuiden : “Het is belangrijk dat het Vlaams Parlement beklemtoont haar engagementen omtrent de snelle startfinanciering na te komen. Zo kunnen de inkomsten uit de veiling van emissierechten deels gebruikt worden voor de strijd tegen de klimaatverandering in het Zuiden. Toch is een verdere discussie over een concrete verdeelsleutel binnen België en een discussie over lange termijnfinanciering voor het Zuiden noodzakelijk. De gevolgen van klimaatver

 [lees het volledige persbericht](#)

[naar
boven](#)

~ Actueel ~

Energiebesparing door overeenkomst met bedrijven zeer onduidelijk

Uit een evaluatie van het Vlaams Energieagentschap (VEA) blijkt dat de meerwaarde van

het benchmarkingconvenant hoogst twijfelachtig is. Dat antwoordde minister Vandenbossche op een parlementaire vraag van Hermes Sanctorum (Groen). Het benchmarkingconvenant is een overeenkomst tussen de Vlaamse Overheid en de energie-intensieve bedrijven dat er voor moet zorgen dat onze bedrijven tot de meest energie-efficiënte van de wereld behoren. In ruil voor dit engagement kregen onze bedrijven heel wat voordelen zoals gratis emissierechten en een vrijstelling op brandstofheffingen.

Dat onze industrie al heel wat acties heeft ondernomen om energie te besparen, staat buiten kijf. Maar het is niet duidelijk of er dankzij het convenant extra energie bespaard werd ten opzichte van wat anders zou gebeurd zijn door de geldende energiewetgeving.

Tegenover de twijfelachtige baten van het convenant, staan echter wel zeer grote kosten. Hoe groot die kosten juist zijn, daar bestaan volgens de minister geen exacte cijfers over. Al weten we uit een rapport van het internationaal energieagentschap en [de OESO dat ons land 1,5 miljard aan inkomsten misliep](#) door de accijnsvrijstelling op het gebruik van fossiele brandstoffen door de energie-intensieve industrie.

Minister Vandenbossche geeft nu zelf toe dat het niet mogelijk is af te wegen of de maatschappelijke baten groot genoeg zijn om te verantwoorden dat het bedrijf gunsten krijgt voor die inspanningen.

Ondanks deze gebrekkige evaluatie, wil de minister nu beslissen over een opvolger voor het huidige benchmarkingconvenant dat in 2012 ten einde loopt. Over deze opvolger en de doelgroep, het engagement van de toetredende bedrijven en de tegenprestaties vanwege de overheid voor dat engagement is het nog koffiedik kijken. Dit is momenteel voer van discussie tussen de bedrijven en de Vlaamse overheid.

Het echte debat met alle maatschappelijke actoren over de meerwaarde van zo'n convenant blijft echter uit. Nochtans is dit essentieel. Het energiebesparingsbeleid voor onze industrie is te cruciaal om enkel over te laten aan besprekingen en petit comité.

[Sara Van Dyck](#)

[Parlementaire vraag over benchmarkingcovenant van Hermes Sanctorum aan minister Vandenbossche](#) [naar boven](#)

~ Actueel ~

Lessen uit Fukushima

Onlangs herdachten we de kernramp in Fukushima. Een jaar geleden trof een enorme aardbeving en Tsunami Japan en dat veroorzaakte één van de zwaarste kernrampen in de geschiedenis. Tienduizenden Japanners zullen hier gedurende decennia de gevolgen dragen.

Dit zorgde ervoor dat de toekomst van kernenergie, niet alleen in Japan maar ook wereldwijd, openlijk terug in vraag wordt gesteld.

Als een doekje voor het bloeden werden in de nasleep van de gebeurtenissen van Japan her en der maatregelen aangekondigd om de veiligheid van kerncentrales te verscherpen. Zo moeten de Europese stresstests ons al dan niet geruststellen over de [veiligheid van onze kerncentrales](#).

Maar, als er één ding is dat we kunnen onthouden uit de gebeurtenissen in Japan, is dat een

honderd procent veilige kerncentrale eenvoudigweg niet bestaat. Bovendien hebben de meeste kerncentrales al heel wat jaren dienst achter de rug. En, hoe ouder de centrales, hoe groter [het risico](#).

 [lees het volledige artikel](#)

[naar
boven](#)

~ Actueel ~

Klimaat: nu handelen of later betalen

“Handel nu of schuif een gepeperde factuur door naar de toekomst.” Dat is in een notendop de boodschap uit de milieuverkenning 2050 van de OESO. De Organisatie voor Economische Ontwikkeling en Samenwerking bevestigt met haar studiewerk een stelling die de laatste jaren door zowat alle toonaangevende internationale instellingen als een mantra herhaald wordt.

Van de Wereldbank over het Internationaal Energie Agentschap tot het Milieuprogramma van de Verenigde Naties allen verkondigen ze dat: “het verstandiger is om snel en doortastend te handelen voor het klimaat in plaats van te wachten tot het volgende decennium om iets te doen.”

Op basis van projecties rond de groei van de bevolking en de economie, en de weerslag ervan op sectoren zoals de energievoorziening, brengt de OESO in het lijvig rapport de toestand van het leefmilieu in 2050 in kaart bij ongewijzigd beleid.

Zo gaat de organisatie ervan uit dat we in 2050 met 9 miljard mensen zullen zijn en de mondiale economie is verviervoudigd in omvang. Dat gaat gepaard met een 80% hogere energievraag. Opvallend: ook in 2050 zou bij ongewijzigd beleid nog 85% van de energie uit fossiele bronnen komen. Daardoor zou de uitstoot van broeikasgassen met 50% toenemen. Dat zorgt voor het einde van deze eeuw voor een opwarming van 3 tot 6 graden Celsius.

Wat volgt is een gitzwart toekomstbeeld. 40% van de wereldbevolking zal kampen met problemen in de watervoorziening. De soortenrijkdom op aarde slinkt dramatisch en in 2050 wordt luchtvervuiling de belangrijkste milieuoorzaak voor vroegtijdig overlijden. Jaarlijks zullen er wereldwijd 3,6 miljoen mensen vroegtijdig sterven door fijn stof en andere vervuiling. India en China spannen de kroon, maar ook de verouderende bevolking in het Westen is erg kwetsbaar.

[Mathias Bienstman](#)

 [lees verder](#)

[naar
boven](#)

 [Wijzig uw abonnementsgegevens op \[bondbeterleefmilieu.be\]\(http://bondbeterleefmilieu.be\).](#)

© Copyright BBL 2012

=

-----=

- This E-mail Message was Processed by Virtual AutumnTECH: Standard Edi=
tion -
-----=

<http://www.AutumnTECH.com>

=